

Pengar

15/9 -19, Söndagförmiddag i Pingstkyrkan, Alingsås

Har ni sett ett ekorrhjul någon gång? Ett sånt här? Det går bara runt, runt och det är väl mer hamstrar och marsvin som springer i dem än ekorrar. Och ibland känner vi människor att vårt liv är så. Livet går på, tempot har en tendens att öka och då får man hänga på. Och vi springer och springer. Men vem är det som driver ett ekorrhjulet?

Vi predikar den här hösten om Vardagstro. Att tro på Gud handlar om att ge honom inflytande i vårt liv, i praktiken, inte bara i tanken. Därför talar vi om vardagstro.

Något som tar stor plats i mångas liv är pengar, därför känns det naturligt att i en sån här serie tala om det. Jag läste i en bok någon gång att en bonde hade gått hela sitt liv till kyrkan men aldrig hört en predikan om jordbruk, alltså om hur han skulle förhålla sig till sitt arbete. Därför tänkte han inte i någon större utsträckning att det hade att göra med hans tro.

När det blir på det sättet så delas livet upp i olika delar. Vissa områden gör vi andliga/heliga och bjuder in Gud, andra får liksom inte med Gud att göra. Livet splittras upp och ofta så blir områdena där man bjuder in Gud färre och till slut så blir Gud mest något för våra tankar. Eller så får han fullständigt ta över vissa områden, med fördel de lite andliga, och så tappar de områdena så småningom kontakten med de andra. Och så kan det bli så att en briljant predikant efter gudstjänsten är otrogen mot sin fru för det hör till ett annat område i livet.

Djävulen gillar detta, när vi delar upp livet, när vi splittras. Hans grekiska namn, diabolos, betyder just detta, den som splittrar. Men Gud är den som enar, som håller ihop, som vill hjälpa oss att leva ett liv. Ett liv som ärar honom. Därför behöver vi tala om våra pengar, och en rad andra områden så klart.

Jag ska alldeles strax läsa det bibelsammanhang som jag kommer utgå ifrån men jag vill först bara säga att jag tycker inte det är helt enkelt att predika om pengar. Jesus, ja hela Bibeln, har en del att säga om pengar och det ligger väl inte riktigt i linje med vår kultur och vår tids värderingar. Vilket gör att jag känner mig utmanad och att jag kommer tillkorta.

Matteusevangeliet 6:19–34 (B2000)

¹⁹Samla inte skatter här på jorden, där mal och mask förstör och tjuvar bryter sig in och stjälar. ²⁰Samla skatter i himlen, där varken mal eller mask förstör och inga tjuvar bryter sig in och stjälar. ²¹Ty där din skatt är, där kommer också ditt hjärta att vara.

²²Kroppens lampa är ögat. Om ditt öga är ogrumlat får hela din kropp ljus, ²³men om ditt öga är fördärvat blir det mörkt i hela din kropp. Om nu ljuset inom dig är mörker, hur djupt blir då inte mörkret.

²⁴Ingen kan tjäna två herrar. Antingen kommer han att hata den ene och älska den andre eller att hålla fast vid den ene och inte bry sig om den andre. Ni kan inte tjäna både Gud och mammon.

²⁵Därför säger jag er: bekymra er inte för mat och dryck att leva av eller för kläder att sätta på kroppen. Är inte livet mer än födan och kroppen mer än kläderna? ²⁶Se på himlens fåglar, de sår inte, skördar inte och samlar inte i lador, men er himmelske fader föder dem. Är inte ni värda mycket mer än de? ²⁷Vem av er kan med sina bekymmer lägga en enda aln till sin livslängd? ²⁸Och varför bekymrar ni er för kläder? Se på ängens liljor, hur de växer. De arbetar inte och spinner inte. ²⁹Men jag säger er: inte ens Salomo i all sin prakt var klädd som en av dem. ³⁰Om nu Gud ger sådana kläder åt gräset på ängen, som i dag finns till och i morgon stoppas i ugnen, skall han då inte ha kläder åt er, ni trossvaga? ³¹Gör er därför inga bekymmer, fråga inte: Vad skall vi äta? Vad skall vi dricka? Vad skall vi ta på oss? ³²Allt sådant jagar hedningarna efter. Men er himmelske fader vet att ni behöver allt

detta. ³³Sök först hans rike och hans rättfärdighet, så skall ni få allt det andra också. ³⁴Gör er därför inga bekymmer för morgondagen. Den får själv bära sina bekymmer. Var dag har nog av sin egen plåga.

Bön

Detta är en del av det som kallas för Bergspredikan, Jesus längsta tal sina lärjungar. Han har nyss talat om hur man ska be, bönen Vår fader och så fortsätter han med denna undervisning.

Några nyckelpassager som jag kommer beröra:

- Ty där din skatt är, där kommer också ditt hjärta att vara.
- Ni kan inte tjäna både Gud och mammon
- Därför säger jag er: bekymra er inte
- Sök först hans rike och hans rättfärdighet, så skall ni få allt det andra också

Vi börjar med den första, "Där din skatt är, där kommer också ditt hjärta att vara". Talas det inte mer idag om att följa sitt hjärta? Att lyssna in vad man känner och agera utifrån det. Det behöver inte vara fel men hjärtat kan vara lurigt att följa. Det ger oss inte alltid en god vägledning i hur vi ska leva vårt liv. Jag tycker det blir tydligt om man applicerar det på mitt och Hannas äktenskap. Vi träffades, lärde känna varandra, blev förälskade, lärde känna varandra djupare, bestämde oss för att gifta oss och en djupare kärlek har utvecklats med åren. Vi har valt varandra och därmed valt bort alla andra partners. Men ibland kan man ändå känna en dragning till en annan människa, känslor uppstår, man känner något i hjärtat men då är det inte rätt att agera utifrån det för jag har gjort ett större, viktigare val vad det gäller partner. Det finns fler instanser att fatta beslut från än hjärtat. Jag känner det jag känner men det blir inte alltid en god vägledning till hur jag ska agera. Men jag kan också vägleda mitt hjärta, investerar jag tid i min och Hannas relation så lever hjärtat med i den relation och känslorna för Hanna fortsätter att finnas i mig.

Kring våra pengar, kring hela livet, behöver vi också göra de där större valen. Vilken riktning vill jag att mitt liv ska ha? Vad vill jag djupast sett med mitt liv? Vi behöver med jämna mellanrum stanna upp och ställa dessa frågor annars blir vi fullständigt upptagna med alla dagliga beslut.

Utifrån detta tror jag vi kan vägleda vårt hjärta med våra pengar. Att investera i Guds rike är att hjälpa sig själv att gå i den riktningen. Inte av tvång, det tror jag inte på, men om jag vet att detta är det jag vill, hur kan jag då hjälpa mig själv att gå i den riktningen? Placera din skatt i himlen, säger Jesus. Använd det du har fått till att göra gott så kommer det hjälpa ditt hjärta att också vara där. Därför uppmuntrar jag dig som är en del av den här församlingen att agera i den riktningen. Ge till Guds rike, ge till den lokala församlingen.

Undrar du hur mycket du ska ge så är en bra utgångspunkt den princip av 10% som vi kan läsa om i Gamla Testamentet. Jesus talar inte om tionde på samma sätt, plikten, kravet kring tiondet finns inte kvar men uppmaningen att vara med och ge är tydlig. I NT så lyfts det mer fram att allt vi har är gåvor från Gud och när vi använder dessa gåvor ska vi ära honom. Det talas mer om att ge allt än bara 10%.

Men tiondetanken en bra utgångspunkt för att hjälpa oss att leva generösa liv och också ta ansvar för församlingen. Man mår bra av att ha en ordning kring sitt givande så att man inte behöver fatta beslut kring det varje gång det är kollekt. Precis som man privat ser över sin ekonomi innan man gör ett långsiktigt åtagande, typ som när man köper ett hus. Man räknar på det, man får hjälp av banken att räkna på det och så kommer man fram till hur mycket pengar man kan lägga. Jag tror det är rätt att också se över sin ekonomi och bestämma hur mycket man vill ge till Guds rike. Då är tiondetanken en bra riktlinje. Den hjälper oss att ge rejält och regelbundet. Om du räknar detta som din församling och du inte har gjort detta, då uppmuntrar jag dig att göra det. Led ditt hjärta dit du vill att det ska vara.

Ni kan inte tjäna både Gud och mammon

Ordet mammon är ett arameiskt ord som betyder rikedom. Hebreiskan har liknande ord och även grekiskan. Det används i personform vilket för tanken till att det är en makt. Jesus talar om mammon i detta sammanhang och även i Luk. 16.

Jesus varnar för att låta rikedomen bli det som vi tjänar, det som då också får bestämma vilka vi är. Det hör ju ihop det där, det som vi tjänar, det får definiera oss, det blir i praktiken vår Gud. Och det varnas för pengarna.

Paulus skriver så här:

1 Timotheosbrevet 6:6–10 (B2000)

⁶Och visst ger religionen god lön om man nöjer sig med det nödvändiga, ⁷för tomhänta kom vi till världen och tomhänta skall vi gå ur den. ⁸Har vi mat och kläder skall vi vara nöjda. ⁹De som vill bli rika låter sig snärjas av frestelsen och faller offer för alla de dåraktiga och skadliga begär som störtar människorna i fördärv och undergång. ¹⁰Kärleken till pengar är roten till allt ont; genom den har många förts bort från tron och vållat sig själva mycket lidande.

1 Timotheosbrevet 6:17–19 (B2000)

¹⁷Säg åt dem som är rika i denna världen att inte vara högmodiga och inte bygga sitt hopp på något så osäkert som rikedom, utan på Gud, som rikligt skänker oss allt vi behöver. ¹⁸Säg åt dem att göra gott, att skaffa sig en rikedom av goda gärningar, att vara frikostiga och dela med sig. ¹⁹Så kan de samla en skatt som är en god grund för den kommande tiden och vinna det verkliga livet.

När Paulus skriver om de som ska leda församlingen så säger han bland annat att de behöver vara fria från penningbegär, de ska inte vara lystna på pengar.

Ibland så säger vi att pengar är neutrala, så de kan användas till gott eller ont. Precis som mycket annat vi människor har skapat: teknik, vetenskap m.m. Och på ett sätt stämmer det naturligtvis, en kemist kan upptäcka en substans som kan användas både som läkemedel och som vapen. Men alltsedan syndafallet så tycks vår tillvaro ha en dragning åt fel håll, en lutning åt det onda. Det finns något i oss som vi behöver göra upp med inför Gud och innan vi har gjort det så verkar många saker som släpps fria, liksom rulla åt fel håll. Vi får kämpa för att nå det goda, det onda når vi med lätthet.

Och för att citera författaren Magnus Malm: "Ingenting tycks så lätt rulla åt fel håll i den här världen som myntet" Slut citat.

Därför tror jag Jesus talar om mammon som en tydlig motståndare till Gud. Ni kan inte tjäna båda två, säger han. Han talar vid ett annat tillfälle om den ohederliga mammon och säger åt folket att vara beredda när mammon lämnar dem i sticket, inte om, när. Därför varnar Paulus oss för kärleken till pengar.

Vart är då Gud i detta? Vad säger han till oss?

Därför säger jag er: bekymra er inte. Sök först hans rike och hans rättfärdighet, så skall ni få allt det andra också.

Detta kommer efter hans undervisning om pengar. Jesus förtydligar med exempel från naturen, om blommornas skönhet och fåglarnas matvanor. Och hur mycket mer värdefull människan är för Gud.

Gud vill vara vår försörjare. Guds sätt att tänka, Guds ekonomi utgår från den han är. Utifrån hans godhet, att han vill oss gott. Och att han ger oss ett värde.

Jag behöver inte skapa mitt eget värde! Jag behöver inte lägga upp fina bilder på Instagram varje dag, jag kan göra det ibland och det gläder folk men jag försvinner inte när jag struntar i det. Jag behöver

inte tjäna mer pengar för att kunna köpa samma prylar eller resa som grannen. Jag behöver inte ta nästa steg i karriären för att fortsätta finnas till, det viktiga är vem Gud säger att jag är.

Du behöver inte heller skapa ditt eget värde! Gud säger redan något om vem du är!
Visst, vi kan göra de där sakerna men ta ett steg tillbaka och fråga dig varför du gör dem. Känner du att det ligger i linje med det du ytterst vill med ditt liv?

Lovsångsteamet

Om Gud är vår försörjare så kommer han förse oss. Vi ska få allt det andra också! Om vi lyckas landa i att han är källan till vår försörjning, och inte bara då kring mat utan även i det stora perspektivet, kring vilka vi är, varifrån som vi får vårt värde så innebär det att Mammon inte är det. Och om Mammon inte är vår försörjare så behöver vi inte springa i det där ekorrhjulet som bara snurrar utan vi kan faktiskt kliva ur det. Vårt värde sitter inte i att vi håller hjulet i rörelse, vårt värde kommer från Gud.

Sanningen om vem du är finns i den här boken, inte på ditt kreditkort. Säg ditt ja till honom, det finns en frihet att uppleva. Jag ber för egen del att detta ska få bli en ännu större verklighet i mitt liv, att människor som jag möter får möta ett förhållningssätt till livet som signalerar ett lugn, en frid.